

Dnr: ORU 2019/01025

Strategi och handlingsplan för hållbar utveckling vid Örebro universitet 2019-2022

GLOBALA MÅLEN

för hållbar utveckling

Fastställd av: rektor

Datum: 2020-10-06

Varför hållbar utveckling vid Örebro universitet?.....	3
Lagar och förordningar.....	3
Övrig styrning på nationell nivå	4
Lokala styrdokument.....	4
Vision.....	5
Policy för hållbar utveckling	5
Omfattning och avgränsningar.....	6
Roller och ansvar	7
Alla ska ha förutsättningar att agera hållbart	7
Uppföljning och revidering.....	7
Mål och aktiviteter	8
Målområde 1. Integrering av hållbar utveckling i utbildning.....	8
Målområde 2. Integrering av hållbar utveckling i forskning	12
Målområde 3. Hållbar samverkan och tjänsteresor.....	15
Målområde 4. Resor till och från arbete och studier.....	19
Målområde 5. Effektiv och ändamålsenlig lokalanvändning	21
Målområde 6. Hållbar konsumtion	24
Målområde 7. Lika villkor	27
Målområde 8. Jämställdhetsintegrering	30
Målområde 9. Ledningssystem	32

Varför hållbar utveckling vid Örebro universitet?

Hållbar utveckling definieras vanligen som ”en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov”.¹

Förenta nationerna har tagit flera initiativ till globala mål för att åstadkomma en hållbar utveckling. Det senaste är de sjutton globala målen för hållbar utveckling (Agenda 2030) som antogs av generalförsamlingen 2015. Målen omfattar alla världens länder och bygger på ett gemensamt ansvar för såväl rika som fattiga nationer. Utöver stater ses även offentliga institutioner, privata företag och det civila samhällets organisationer som ansvariga för att skapa en gemensam hållbar utveckling.² De globala målen omfattar de tre aspekterna social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Samtliga länder som skrivit under Agenda 2030 förbinder sig att uppfylla målen utifrån nationella förutsättningar. Agenda 2030 är också utgångspunkten för Örebro universitetets arbete, som enligt värdegrunden ”ska vara en efterfrågad och engagerad samhällsaktör som tillsammans med andra driver på arbetet mot de globala målen för hållbar utveckling.” Att säkerställa att hållbar utveckling är integrerat i verksamheten är viktigt för att bibehålla hög kvalitet på både utbildning och forskning och för att studenter och personal ska välja Örebro universitet framför andra alternativ. Det är också en förutsättning för att flera av de universitetsövergripande strategiska målen kopplade till visionen ska nås.

Lagar och förordningar

I högskolelagen specificeras att lärosäten i sin verksamhet ska ”främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa”.³

Av högskolelagen framgår också att jämställdhet mellan kvinnor och män alltid ska iakttas och främjas och att lärosätena ska främja och bredda rekryteringen till högskolan.

Enligt diskrimineringslagen⁴ får den som bedriver undervisningsverksamhet inte diskriminera eller trakassera någon student eller sökande utifrån någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Örebro universitet är som utbildningsanordnare skyldig att

---

¹ Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future (Bruntland-rapporten). FN 1987.

² Agenda 2030 med de 17 globala målen för hållbar utveckling <https://www.globalamalen.se/>

³ Högskolelag (1992:1434) 5§.

⁴ Diskrimineringslagen SFS nr: 2008:567.

genom aktiva åtgärder säkerställa lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Örebro universitet omfattas av förordningen om miljöledning i statliga myndigheter.⁵ Det innebär att universitetet ska ha ett miljöledningssystem som integrerar miljöhänsyn i verksamheten.

Övrig styrning på nationell nivå

Regleringsbrevet för 2016 anger att universitet och högskolor ska minska utsläppen av koldioxid från resor och transporter genom främjande av resfria möten.

Mellan 2017 och 2019 har universitet och högskolor haft ett särskilt regeringsuppdrag att jämställdhetsintegrera utbildning, forskning och styr- och ledningsprocesser på lärosätet. Universitetet ska även utforma verksamheten så att den bidrar till att kvinnor och män har samma makt att forma samhället och sitt eget liv och att de sex politiska mål som finns för jämställdhet uppnås.⁶

Örebro universitet har anslutit sig till Klimatramverket för universitet och högskolor.⁷ Det innebär att universitetet åtagit sig att genomföra åtgärder för att nå det så kallade 1,5-gradersmålet. Universitetet ska:

- Genom utbildning, forskning och samverkan bidra till att samhället kan nå uppsatta mål.
- Minska vår egen klimatpåverkan i linje med samhällets åtaganden som de kommer till uttryck i nationella och internationella överenskommelser.
- Sätta upp långtgående mål för klimatarbetet och avsätta resurser för att nå dessa mål och göra uppföljningar.
- Tydligt kommunicera vårt klimatarbete för att inspirera och sprida kunskap till andra aktörer och till allmänheten.

Lokala styrdokument

Det finns också lokalt antagna styrdokument som styr arbetet med hållbar utveckling. Här kommer en beskrivning av de dokument som bedöms vara viktigast att förhålla sig till i arbetet.

---

⁵ Förordning om miljöledning i statliga myndigheter, SFS nr: 2009:907.

⁶ Se regeringens skrivelse Makt, mål och myndighet – en feministisk politik för en jämställd framtid (Skr. 2016/17:10).

⁷ Klimatramverket är ett ramverk för lärosätesspecifika klimatstrategier med syfte att engagera universitet och högskolor i Sverige att bidra till såväl nationella som internationella åtaganden att nå det så kallade 1,5-gradersmålet. Läs mer på <https://www.kth.se/om/miljo-hallbar-utveckling/klimatramverket-1.903489>.

Vision

Enligt Örebro universitets värdegrund⁸ ska universitetet vara en efterfrågad och engagerad samhällsaktör som tillsammans med andra driver på arbetet mot de globala målen för hållbar utveckling. Vidare ska universitetets forskning bidra till att möta samhälls- och hållbarhetsutmaningar. Medarbetarna ska spegla samhällets mångfald och universitetet ska vara en trovärdig aktör i samhällsdebatten. Bildningsperspektivet är också en viktig del av visionen.

Universitetet har även utvecklingsområden och strategiska mål kopplat till visionen. De fem utvecklingsområdena är:

- Framstående forskning
- Utbildning med hög kvalitet
- Kompetensförsörjning och hållbart ledarskap
- Effektiva och smarta arbetssätt
- Positionering och relationer

Policy för hållbar utveckling

Örebro universitet har en policy för hållbar utveckling⁹ där det framgår att universitetet ska:

- Integrera hållbar utveckling i utbildning och forskning.
- Integrera hållbar utveckling vid beslut, upphandling och i det operativa arbetet i verksamheten.
- Samverka med olika aktörer såväl lokalt och regionalt som nationellt och internationellt.

---

⁸ Örebro universitets vision och strategiska mål 2018–2022. Beslutad av universitetsstyrelsen 2017-12-21.

⁹ Policy för hållbar utveckling, Örebro universitet. Fastställd av universitetsstyrelsen, 2017-02-15.

Omfattning och avgränsningar

Syftet med denna strategi och handlingsplan är att sätta upp långsiktiga och universitetsövergripande mål för hållbar utveckling vid Örebro universitet, samt att ge föreslag till aktiviteter för perioden 2019–2021 för att uppnå målen.

Utgångspunkt för hållbarhetsarbetet är de åtaganden som universitetet har i ovan beskrivna styrdokument. Utifrån detta har nio målområden valts ut. Utbildning är ett av universitetets grunduppdrag och bidrar i sig till hållbar utveckling. Integrering av hållbar utveckling i utbildning beskrivs i det första målområdet i strategin. Även forskning är ett av universitetets grunduppdrag, och integrering av hållbar utveckling i forskning beskrivs under målområde två. Samverkan är universitetets tredje huvuduppdraget och hur vi kan ha en hållbar samverkan med lägre klimatpåverkan beskrivs under målområde tre.

Prioriteringar för miljöområdet utgår i första hand från senast genomförda miljöutredning¹⁰ i enlighet med förordningen om miljöledning i statliga myndigheter. De mål och aktiviteter som föreslås inom miljöområdet svarar framförallt mot mål för hållbar konsumtion och minskade klimatförändringar i Agenda 2030. Det är dessa två områden där Örebro universitet har störst möjlighet att minska sin direkta negativa påverkan. Hur universitetet kan minska sin klimatpåverkan beskrivs framförallt under målområde tre, fyra och fem i strategin. Mål och åtgärder för hållbar konsumtion återfinns under målområde sex.

Inom social hållbarhet arbetar Örebro universitet främst med de globala målen för jämställdhet och för minskad ojämlikhet genom det arbete som genomförs för att jämställdhetsintegrera hela verksamheten samt arbetet för lika villkor och en miljö fri från diskriminering och trakasserier. Mål och åtgärder återfinns i målområde sju och åtta.

Ekonomisk hållbarhet är en integrerad del av hållbarhet och innebär att använda, vårda och underhålla resurser (mänskliga och materiella) för att skapa långsiktigt hållbara värden genom bättre utnyttjande, återanvändning och återvinning av såväl förnyelsebara resurser som icke förnyelsebara resurser.¹¹ Detta är en viktig grund för målområde hållbar konsumtion i dokumentet, samt för effektiv lokalanvändning och hållbara tjänsteresor.

När det gäller universitetets grunduppdrag att genom forskning och utbildning bidra med kunskap är det viktigt att utgå från ett globalt perspektiv, vilket innebär att samtliga mål i Agenda 2030 i varierande utsträckning är relevanta.

---

¹⁰ Miljöutredning för Örebro universitet från 2015, Dnr ORU 1.2.1-01995/2015.

¹¹ Definition av Högskolans i Gävle.

Roller och ansvar

Alla anställda på Örebro universitet har enligt högskolelagen ett ansvar att arbeta med hållbar utveckling och att integrera hållbar utveckling i verksamheten. Alla chefer med verksamhetsansvar ska säkerställa att aktiviteter för hållbar utveckling läggs in i den årliga verksamhetsplaneringen.

För varje delmål och förslag till aktivitet i strategin finns en ansvarig funktion eller genomförare angiven.

Alla ska ha förutsättningar att agera hållbart

Örebro universitet har en stor omsättning på både personal och studenter. Det innebär att de utbildningsinsatser universitetet gör för att öka kunskapen kring hållbar utveckling är färskvara. Det innebär också ett behov av kontinuerlig kompetensutveckling hos chefer och medarbetare. Dessutom upplever många en stor stress i studier och arbete.¹² Framgång i hållbarhetsarbetet kräver därför att universitetet gör det så enkelt som möjligt att agera på ett sätt som bidrar till måluppfyllelse. Det bör vara utgångspunkten för allt hållbarhetsarbete vid Örebro universitet.

Uppföljning och revidering

Handlingsplanen följs upp årligen och sammanfattas i Örebro universitets årsrapport. Miljöledningsarbetet rapporteras årligen till Naturvårdsverket.

En revidering av handlingsplanen påbörjas i slutet av 2020.

---

¹² Resultatrapport studentankäten 2017 samt Medarbetarundersökning 2018 Örebro universitet, huvudrapport.

Mål och aktiviteter

Strategin och handlingsplanen är indelad i nio målområden med långsiktiga universitetsövergripande mål, tidsatta mål med ansvarig funktion samt förslag till aktiviteter för 2019–2021. De mål som årligen rapporteras till Naturvårdsverket är markerade som miljömål.

Målområde 1. Integrering av hållbar utveckling i utbildning

Utbildning och forskning är universitetets kärnverksamheter. Ett av de globala målen (4.7) är att säkerställa att alla studerande får de kunskaper och färdigheter som behövs för att främja en hållbar utveckling, bland annat genom utbildning för hållbar utveckling och hållbara livsstilar, mänskliga rättigheter, jämställdhet, främjande av en kultur av fred, icke-våld och globalt medborgarskap samt värdesättande av kulturell mångfald och kulturens bidrag till hållbar utveckling.

Även i Klimatramverket utgör utbildning en viktig del i arbetet för klimatomställning. Genom att studenter får relevanta kunskaper och färdigheter kan de bidra till samhällsomställningen. I Klimatramverket poängteras vikten av interdisciplinärt arbete.

Det är också viktigt att undervisningen sker på ett hållbart sätt, att universitetet lever upp till sina egna åtaganden. Mål och aktiviteter för detta ingår under flera målområden i strategin, exempelvis hållbart resande, lokalutnyttjande, jämställdhetsintegrering och lika villkor.

Ett jämställdhetsperspektiv ska på ett systematiskt sätt integreras i utbildningen för att studenterna ska kunna hantera ojämställda villkor i framtida yrkesutövande.

Alla studenter vid Örebro universitet ska mötas av en utbildning och en studiemiljö som är utformad så att den främjar alla studenters lärande på lika villkor, främjar psykisk hälsa, ökar genomströmningen (med bibehållna kunskapskrav) och som är fri från diskriminering och trakasserier.

Detta målområde bidrar framförallt till uppfyllandet av följande universitetsövergripande strategiska mål kopplade till visionen:

- Samtliga utbildningar, från grundnivå till forskarnivå, håller hög kvalitet.
- Bildningsperspektivet ingår i alla utbildningsprogram.
- Vi bedriver en digitaliserad verksamhetsutveckling.
- Vi är en trovärdig aktör som bidrar till samhällsdebatten.
- Våra utbildningar är ett förstahandsval för nya studenter och vi har en långsiktig interaktion med våra studenter.

Långsiktiga mål:

Studenter som gått på ORU ska ha kunskap om hållbar utveckling och kompetenser för att identifiera och lösa problem i samhället i linje med målen i Agenda 2030.

Utbildningen och studiemiljön vid ORU är utformad så att den främjar alla studenters lärande och hälsa, motverkar diskriminering och trakasserier samt sker på ett hållbart sätt i enlighet med de globala målen.

Mål 2019-2022	Ansvarig	Indikatorer/uppföljning
Hållbar utveckling är på ett systematiskt sätt integrerat i alla nya utbildningsplaner från 2020.	Dekan.	Del av interna och externa kvalitetsuppföljningar.
Hållbar utveckling är på ett systematiskt sätt integrerat i befintliga utbildningar med stor möjlighet att bidra till hållbar samhällsutveckling.	Dekan.	Del av interna och externa kvalitetsuppföljningar genom bland annat granskande av lärandemål och kurslitteratur.
Ett jämställdhetsperspektiv är på ett systematiskt sätt integrerat i utbildningen som gör att studenterna får goda färdigheter att hantera ojämställda villkor i framtida yrkesutövande och främja jämställdhet.	Dekan.	Del av interna och externa kvalitetsuppföljningar.
Alla studenter vid ORU möts av en utbildning och en studiemiljö som är utformad så att den främjar alla studenters lärande, ökar genomströmningen (med bibehållna kunskapskrav) och motverkar diskriminering.	Dekan.	Del av interna och externa kvalitetsuppföljningar.
Undervisande personal har förutsättningar att arbeta med utveckling av hållbar utveckling i utbildningen.	Dekan.	Del av interna och externa kvalitetsuppföljningar.

Stöd i form av aktiviteter på central nivå	Tidsplan	Genomförare
<i>Utbildningsplaner och kommunikation</i>		
1.1 Utred behovet av lokala mål för hållbar utveckling vid inrättande eller revidering av utbildningsplaner.	2020-2021	Utredare vid Universitetskansliet.
1.2 Ge stöd till institutioner vid framtagande och revidering av utbildningsplaner och kursplaner.	Löpande.	Utredare med stöd av Höskolepedagogiskt centrum.
1.3 Genomföra omvärldsanalys och ta fram stöd för integrering av hållbar utveckling i utbildningsplaner och kursplaner.	2019-2020	Höskolepedagogiskt centrum.
1.4 Genomföra pilot för märkning av utbildningsplaner utifrån ett hållbarhetsperspektiv och integrera hållbar utveckling i kommunikation kring utbildning.	2019-2020	Höskolepedagogiskt centrum, utredare, Avdelningen för kommunikation och samverkan samt programansvariga.
<i>Utbildningsinsatser</i>		
1.5 Starta och löpande genomföra höskolepedagogisk kurs "Hållbar utveckling i undervisning" för att inspirera och ge verktyg för att integrera hållbar utveckling i den egna undervisningen.	Start ht 2020.	Höskolepedagogiskt centrum i samarbete med universitetets forskare inom området.
1.6 Genomföra workshops för undervisande personal för att öka kunskapen om integrering av hållbar utveckling i utbildning.	Löpande, med start senast vt 2020.	Höskolepedagogiskt centrum.

Aktiviteter inom och mellan fakulteterna		
1.7 Genomföra hållbarhetskonferens för studenter och utveckla den didaktiskt. Den ingår som ett moment i flera program och är ämnes- och programövergripande.	Konferensen genomförs två gånger per år.	Lärare för de kurser som deltar i hållbarhetskonferensen, med stöd av Höskolepedagogiskt centrum.
1.8 Genomföra aktiviteter på fakultetsnivå, institutionsnivå, programnivå, ämnesnivå och enhetsnivå för integrering av hållbar utveckling i utbildning. Aktiviteterna läggs med fördel in i årliga verksamhetsplaneringen i PUB och redovisas i årsredovisning. Exempel på aktiviteter: - Säkerställa att hållbar utveckling integreras i utbildningsplaner och kursplaner vid inrättande eller revidering. - Arbete med jämställdhetsintegrering i utbildning. - Utveckla tvärvetenskapliga program och/eller fristående kurser om hållbar utveckling på grund-, avancerad- och forskarnivå. - Utveckla fakultetsövergripande läraaktiviteter för studenter kring de globala målen.	Årligen.	Dekaner.

Målområde 2. Integrering av hållbar utveckling i forskning

Utbildning och forskning är universitetets kärnverksamheter, och genom dem kan universitetet bidra med kunskap för att nå de globala målen för hållbar utveckling.

Enligt Örebro universitets vision ska våra forskare verka i starka miljöer med god infrastruktur och internationella nätverk. Genom samarbete utvecklar de sina vetenskapliga fält och bidrar till att möta samhälls- och hållbarhetsutmaningar.

I Klimatramverket framgår det att omställningen till ett klimatneutralt samhälle kräver ny forskning, både för att utveckla innovationer, men också för att implementera dem. Även här poängteras vikten av samarbete och interdisciplinärt arbete, för att se till helheten och komplexiteten i hållbar utveckling. Universitetet ska inte uppnå ett mål på bekostnad av något annat, och allra helst hitta synergier.

Att öka kunskapsunderlaget för hållbarhet handlar inte bara om att utveckla och implementera innovationer. Det är också viktigt att universitetet som en kritisk och oberoende röst bidrar till kunskap om villkoren, möjligheterna och utmaningarna för de samhällsförändringar, på olika nivåer, som krävs för hållbar utveckling. Det krävs även kunskap om hur sådana processer kan initieras, stödjas och utvärderas.

Liksom för utbildning är det viktigt att forskningen sker på ett hållbart sätt, att universitetet lever upp till sina egna åtaganden. Mål och aktiviteter för detta ingår under flera målområden i strategin, exempelvis hållbart resande, lokalutnyttjande, jämställdhetsintegrering och lika villkor.

Forskningen vid Örebro universitet ska vara utformad så att alla oavsett kön kan delta i den på alla nivåer. Det ska vara samma forskningsvillkor för män och kvinnor och arbetsvillkoren och möjligheterna till att göra karriär ska inte skilja sig åt.

Innehållet i forskningen ska spegla båda könen verklighet och behov. Dessutom ska det bedrivas forskning specifikt om kön och jämställdhet.

Detta målområde bidrar framförallt till uppfyllandet av följande universitetsövergripande strategiska mål kopplade till visionen:

- Vi är en trovärdig aktör som bidrar till samhällsdebatten.
- Våra forskare verkar i starka miljöer med god infrastruktur och internationella nätverk. Genom samarbete utvecklar de sina vetenskapliga fält och bidrar till att möta samhälls- och hållbarhetsutmaningar.
- Våra framgångar avspeglas i högre placering i internationellt erkända rankinglistor.

Långsiktiga mål:

ORU bedriver forskning som driver på en hållbar samhällsutveckling och uppfyllande av de globala målen.

ORU ska bedriva forskning på ett hållbart sätt i enlighet med de globala målen.

Mål 2019-2022	Ansvarig	Indikatorer/uppföljning
Den forskning som genomförs vid ORU och som har en potential att bidra till en hållbar samhällsutveckling ska vara synlig och tillgänglig.	Dekan.	
Jämställdhetsaspekter beaktas och följs upp vid all intern fördelning av resurser till forskning.	Alla som fördelar medel.	
Forskarutbildningarna är jämställdhetsintegrerade.	Dekan.	

Stöd i form av aktiviteter på central nivå	Tidsplan	Genomförare
<i>Kommunikation</i>		
2.1 Se över strukturerna för forskningskommunikation för att forskning om hållbar utveckling ska kunna synliggöras bättre.	2020-2021	Ansvarig för forskningskommunikation vid avdelningen för kommunikation och samverkan.
2.2 Utreda om kategorierna för hållbar utveckling i forskningsdatabasen kan kompletteras utifrån de globala hållbarhetsmålen.	2021	Systemansvarig för FDB vid Universitetskansliet.
2.3 Följa upp resultatet av det hållbarhetskollegium som startades hösten 2019 med syfte att synliggöra forskning om hållbar utveckling både internt och externt.	2021	Koordinator för hållbar utveckling.
<i>Kvalitet och uppföljning</i>		
2.4 Beakta hållbar utveckling vid framtagande av kommande kvalitetssystem för forskning.	2020-2021	Projektansvariga vid Universitetskansliet.
2.5 Inkludera hållbarhetsaspekter som en del av forskningsutvärderingen ORU2020.	2020	Planeringsgruppen ORU2020.

<i>Kompetensutveckling</i>		
2.6 Integrera hållbar utveckling i ORU:s forskarhandledarutbildning.	2020	Högskolepedagogiskt centrum.
<i>Övrigt</i>		
2.7 Omvärldsbevaka och informera ORU-forskare om nya utlysningar inom områden för hållbar utveckling.	Löpande.	Grants Office.

Aktiviteter inom och mellan fakulteterna
<p>2.8 Genomföra aktiviteter på fakultetsnivå, institutionsnivå, programnivå, ämnesnivå och enhetsnivå för integrering av hållbar utveckling i forskning. Aktiviteterna läggs med fördel in i årliga verksamhetsplaneringen i PUB och redovisas i årsredovisning.</p> <p>Exempel på åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Genomföra kartläggning av befintlig forskning inom hållbar utveckling.
- Synliggöra den forskning som redan finns inom hållbar utveckling.
- Utredda behovet av stödstrukturer för forskning om hållbar utveckling.
- Analysera forskningen utifrån ett jämställdhetsperspektiv (vem är det som forskar och vad forskas det om) och genomföra aktiviteter för ökad jämställdhet.
- Utredda behov och möjlighet att starta en forskarskola kopplad till hållbarhet.

Målområde 3. Hållbar samverkan och tjänsteresor

Universitetets grunduppdrag är forskning och utbildning. För att kunna bedriva det behöver universitetet samverka med andra, nationellt och internationellt.

En av de sex principerna i den statliga värdegrunden är att förena effektivitet med service och tillgänglighet. Det innebär till exempel att se över resandet så att universitetet inte bidrar med onödiga resor och/eller skapar för litet värde i förhållande till den tid, kostnader och miljöpåverkan som resandet genererar.

Alla universitet som anslutit sig till Klimatramverket ska arbeta med minskad klimatpåverkan från tjänsteresor. Dessutom är universitetet enligt förordningen om miljöledning i statliga myndigheter skyldigt att sätta upp mål och aktiviteter samt årligen rapportera utfall för klimatpåverkan från tjänsteresor till Naturvårdsverket. För många universitet och högskolor är tjänsteresor med flyg den enskilt största källan till utsläpp av växthusgaser och Örebro universitet utgör inget undantag.

Det finns risk för målkonflikt mellan universitetets grunduppdrag kring utbildning och forskning och målet att minska klimatpåverkan från tjänsteresor. Universitetet behöver därför arbeta för en hållbar internationalisering. En del i detta är att identifiera och prioritera de resor som skapar störst nytta. En annan del är att skapa bättre förutsättningar att på hemmaplan (distans) samverka med andra, både nationellt och internationellt. Förutom minskad klimatpåverkan uppstår även andra nyttor, till exempel effektivare använd arbetstid och minskade utgifter.

Flygandets omfattning påverkas också av andra aktörer, till exempel via skatter eller i samband med fördelning av forskningsmedel. Det har dock ett starkt symbolvärde att universitetet, som bärare av kunskap i samhället, går före och omsätter kunskap till faktisk handling.

Detta målområde bidrar framförallt till uppfyllandet av följande universitetsövergripande strategiska mål kopplade till visionen:

- Vi är en trovärdig aktör som bidrar till samhällsdebatten.
- Varje medarbetares kompetens och tid används effektivt och respektfullt.
- Vi bedriver en digitaliserad verksamhetsutveckling.
- Stödfunktionen har hög kvalitet, är effektiv och skapar värde för kärnverksamheten.

Långsiktigt mål:

ORU ska samverka effektivt med andra aktörer, nationellt och internationellt, med hänsyn till tid, kostnader och miljöpåverkan.

Mål	Ansvarig	Indikatorer/uppföljning
Miljömål 1: Klimatpåverkan från tjänsteresor (flyg, buss, bil) ska halveras mellan 2019 och 2030 räknat per årsarbetskraft. Det motsvarar en årlig minskning med knappt 5 procentenheter per år.	Alla chefer ansvarar för att universitetets resepolicy efterlevs. Prefekt och avdelningschef ansvarar för den övergripande målluppfyllelsen.	Kg CO ₂ ekv.-utsläpp per år. Summan av CO ₂ -utsläpp från tjänsteresor med flyg, tåg, hyrbil, taxi och egen bil fördelat på antalet årsarbetskrafter.
Miljömål 2: Antal km med privat bil i tjänst ska minska med 70 % mellan 2018 och 2025.		Antal km i privat bil, beräknat från utbetalda ersättningar.
Miljömål 3: Antalen digitala möten ska öka. Med digitala möten avses möten på distans i realtid med teknikens hjälp, såsom telefon (fler än två deltagare), video, och webbmöten).		Uppgifter om antal möten från leverantörssystem.
Miljömål 4: All personal ska senast 2022 ha tillgång till utrustning, support och lokaler för resfria möten. Upplevelsen av genomförda resfria möten och konferenser ska vara i klass med att delta på plats.	IT-avdelningen och Campusavdelningen.	Enkätundersökning, inventeringar.

Förslag på aktiviteter	Tidsplan	Genomförare
<i>Styrning</i>		
3.1 Ta fram ny resepolicy för ORU.	2019	Personalavdelningen i samarbete med Koordinator för hållbar utveckling och upphandlingsansvarig.
3.2 Ta fram kommunikationsplan för ny resepolicy, och lyfta fram goda exempel på hållbart resande inom organisationen.	2020	Avdelningen för kommunikation och samverkan.
3.3 Ställa relevanta miljö- och uppföljningskrav vid upphandling av ny resebyrå. Det ska vara möjligt att resa hållbart och att följa upp utvecklingen av vårt resande ur hållbarhetssynpunkt.	2020	Upphandlingsansvarig i samarbete med Personalavdelningen och Koordinator för hållbar utveckling.
3.4 Integrera hållbar utveckling i kommande internationaliseringsstrategi.	2020	Internationaliseringsstrateg och Koordinator för hållbar utveckling tillsammans.
3.5 Utredda möjligheten till intern miljöavgift på särskilt miljöbelastande resesätt (t.ex. flygskatt).	2021	Ekonomiavdelningen i samarbete med Koordinator för hållbar utveckling.
<i>Resfria möten</i>		
3.6 Säkerställa att alla anställda har tillgång till utrustning för resfria möten (arbetsplatser, konferensrum). Inventering under 2020, investering och komplettering av utrustning under 2021.	Klart 2021	IT-avdelningen i samarbete med Campusavdelningen.
3.7 Utöka och förbättra kommunikationen kring resfria möten på Inforum och oru.se för att både uppmuntra till och underlätta för resfria möten.	Klart 2021	Avdelningen för kommunikation och samverkan
3.8 Genomföra utbildningar i användande av resfria möten.	Löpande.	IT-avdelningen
3.9 Säkerställa att information om, och utbildning i, resfria möten är en del av introduktionsprogrammet för nyanställda.	Klart 2021	Personalavdelningen i samarbete med IT-avdelningen.

3.10 Genomföra pilotprojekt för ökad andel resfria möten på en eller flera institutioner/enheter. - Varför reser anställda vid ORU? - Genomförs några onödiga resor? - Finns det hinder för att genomföra resfria möten? - Hur kan ORU skapa samma värden på hemmaplan som de som uppnås genom resande?	2020- 2021	Prefekt/enhetschef med stöd av koordinator för hållbar utveckling.
3.11 Utveckla system för uppföljning av resfria möten.	2020	IT-avdelningen i samarbete med Koordinator för hållbar utveckling.
<i>Övrigt</i>		
3.12 Utredda behov av tjänstecyklar, inkl. elcyklar.	2021	Ansvar för tjänstecyklar behöver utses. Detta görs i arbetet med att ta fram en grön resplan.
3.13 Införa resekort för att underlätta resandet med kollektivtrafik.	2020	Personalavdelningen.

Målområde 4. Resor till och från arbete och studier

För att säkerställa att universitetet uppnår åtagandena i Klimatramverket är det viktigt att även arbeta för att anställda och studenter ska kunna och vilja resa på ett hållbart sätt till och från arbete och studier. Att gå, cykla och åka kollektivt bidrar dessutom till en bättre hälsa.

Detta målområde bidrar framförallt till uppfyllandet av följande universitetsövergripande strategiska mål kopplade till visionen:

- Vi är en trovärdig aktör som bidrar till samhällsdebatten.
- Våra utbildningar är ett förstahandsval för nya studenter och vi har en långsiktig interaktion med våra alumner.

Långsiktigt mål:

ORU ska verka för att anställda och studenter reser hållbart till och från arbete och studier. Gång, cykel och kollektivtrafik ska premieras.

Mål	Ansvarig	Indikatorer/uppföljning
Miljömål 5: Andelen anställda och studenter vid ORU som tar bilen till och från arbete och studier ska minska.	Ansvarsfördelningen för olika frågor ska utredas, se aktivitet 6.5.	Resvaneundersökning i form av enkät vart femte år. Andelen resor till och från arbete/studier som sker med bil jämfört med totala antalet resor till och från arbete/studier.

Förslag på aktiviteter	Tidsplan	Genomförare
4.1 Föra en dialog med fastighetsägare angående: - laddplatser för elbilar på Campus USÖ. - förbättrad snöröjning på Campusområdena. - minskad yta för bilparkering och höjd avgift för bilparkering.	Löpande.	Campusavdelningen.
4.2 Erbjudna anställda förmånscykel att hyra eller köpa.	2019	Personalavdelningen.
4.3 Genomföra resvaneundersökning.	2020	Personalavdelningen.

<p>4.4 Ta fram grön resplan som inkluderar</p> <ul style="list-style-type: none"> - ansvarsfördelning för olika frågor inom ORU - hur ORU kan bli en cykelvänlig arbetsplats - en standard för cykelställ vid nybyggnation (antal, lokalisering, tak, låsbarhet mot ram, laddningsmöjligheter med säkerhet i fokus). - mål och åtgärdsplan för befintliga cykelställ för att uppnå samma standard som vid nybyggnation. - behov av externa nätverk, exempelvis regionen och Örebro kommun för att öka möjligheterna att resa hållbart till och från universitetet (t.ex. förbättrad kollektivtrafikförsörjning, underhåll av viktiga cykelstråk till och från universitetet).	2020	Koordinator för hållbar utveckling i samarbete med Campusavdelningen, Personalavdelningen och Ekonomiavdelningen, samt fastighetsägarna.
--	------	--

Målområde 5. Effektiv och ändamålsenlig lokalanvändning

En av de sex principerna i värdegrunden för alla statsanställda¹³ är att förena effektivitet med service och tillgänglighet. För att uppnå hållbarhet innebär det att universitetet ska sträva efter lokaler som är anpassade efter den verksamhet universitetet har, de som använder den och att lokaler inte står tomma i onödan. Universitetet ska ha energieffektiva byggnader med energieffektiv drift. Lokaler och utomhusmiljöer ska vara utformade, utrustade och anpassade i enlighet med principerna för universell design för att säkerställa lika villkor och inkludering av så många av våra anställda och studenter som möjligt, både nuvarande och framtida.

Alla universitet som anslutit sig till Klimatramverket har åtagit sig att arbeta med minskad energianvändning från drift av byggnadsbeståndet. Det inkluderar uppvärmning och drift av bland annat kontor, undervisningslokaler, laboratorier och serverhallar. Dessutom är universitetet enligt förordningen om miljöledning i statliga myndigheter skyldigt att sätta upp mål och aktiviteter samt årligen rapportera utfall för energianvändningen till Naturvårdsverket.

Örebro universitet och Akademiska Hus har signerat ett samarbetsavtal med målet att tillsammans verka för att universitetet ska bli landets mest digitaliserade lärosäte. Satsningen kallas Örebro Campus Lab.

Detta målområde bidrar framförallt till uppfyllandet av följande universitetsövergripande strategiska mål kopplade till visionen:

- Vi är en trovärdig aktör som bidrar till samhällsdebatten.
- Vi bedriver en digitaliserad verksamhetsutveckling.
- Stödfunktionen har hög kvalitet, är effektiv och skapar värde för kärnverksamheten.
- Vi utvecklar kunskapsbaserade samarbeten och strategisk samverkan för ömsesidig nytta.

---

¹³ Den gemensamma värdegrunden för de statsanställda, S2013.011.

Långsiktigt mål:

ORU ska ha ändamålsenliga och effektivt nyttjade lokaler utifrån ekonomi, funktion, teknik och energianvändning.

Mål	Ansvarig	Indikatorer/uppföljning
Miljömål 6: ORU ska minska energianvändningen per m ² med 50 % mellan 2000 och 2025 (egna fastigheter och inhyrda lokaler). Det innebär en årlig minskning på 3,5 procentenheter per m ² och motsvarar Akademiska Hus mål.	Campusavdelningen i samarbete med fastighetsägarna.	kWh/m ² (Atemp). Totala energianvändningen/totala ytan av egna fastigheter och inhyrda lokaler. Energianvändning avser verksamhetsel för lokaler, fastighetsel, värme och kyla.
Miljömål 7: Driften av lokaler ska vara klimatneutral år 2030. Det gäller både egna fastigheter och inhyrda lokaler. Detta motsvarar Akademiska Hus mål.	Campusavdelningen i samarbete med fastighetsägarna.	Driften omfattar verksamhetsel för lokaler, fastighetsel, värme och kyla. En beräkningsmodell som är baserad på klimatpåverkan på systemnivå behöver tas fram. Detta görs med fördel i samarbete med fastighetsägarna samt övriga universitet och högskolor som ställt sig bakom Klimatramverket.
ORU:s lokaler ska ha hög tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.	Campusavdelningen i samarbete med fastighetsägarna.	Genomförda tillgänglighetsgenomgångar av lokalerna.

Förslag på aktiviteter	Tidsplan	Genomförare
5.1 Åtgärder för minskad energianvändning: - Anpassning av drifttider i fastigheterna - Byta ut armaturer till modern belysningsteknik (såsom LED, dagsljusreglering och närvarostyrning). - Åtgärder för värmeåtervinning. - Åtgärder för effektivare nyttjande av lokaler.	Löpande.	Campusavdelningen i samarbete med fastighetsägarna.
5.2 Åtgärder för ökad förnybar energi: - Installation av solceller.	Löpande.	Campusavdelningen i samarbete med fastighetsägarna.
5.3 Ställa höga krav på hållbarhet vid om- och nybyggnationer, helst motsvarande kraven i miljöbyggnad guld, men minst miljöbyggnad silver.	Löpande.	Campusavdelningen i samarbete med fastighetsägarna.
5.4 Ta fram modell för beräkning av klimatpåverkan från uppvärmning och kylning, inom ramen för våra åtaganden inom Klimatramverket.	2020	Koordinator för hållbar utveckling i samarbete med Campusavdelningen och Akademiska hus.
5.5 Genomföra tillgänglighetsgenomgångar av lokalerna.	Löpande.	Campusavdelningen.

Målområde 6. Hållbar konsumtion

Miljökrav vid upphandlingar är ett av de områden som årligen följs upp av Naturvårdsverket. Inköp och upphandling samt återbruk och avfallsförebyggande åtgärder pekas ut som ett viktigt område i vägledningen till Klimatramverket. Hållbar konsumtion omfattar även social hänsyn.

Detta målområde bidrar framförallt till uppfyllandet av följande universitetsövergripande strategiska mål kopplade till visionen:

- Varje medarbetares kompetens och tid används effektivt och respektfull.
- Vi är en trovärdig aktör som bidrar till samhällsdebatten.
- Stödfunktionen har hög kvalitet, är effektiv och skapar värde för kärnverksamheten.

Långsiktigt mål:

ORU:s upphandling, inköp och avfallshantering ska ha minsta möjliga negativa miljöpåverkan och inkludera social hänsyn.

Mål	Ansvarig	Uppföljning
Miljömål 8: Alla evenemang som ORU genomför ska uppfylla kraven i checklistan för hållbara evenemang senast 2021.	Alla som genomför ett evenemang ska följa checklistan. Prefekter och avdelningschefer ansvarar för att det finns ett strukturerat arbete på institutionen/avdelningen. Evenemangsservice kan erbjuda stöd i samband med större evenemang.	Årligen.
Miljömål 9: Laboratorieverksamheten inom utbildning och forskning ska vara så säker och resurseffektiv som möjligt, med minsta möjliga miljöpåverkan.	Dekaner.	Löpande inom samordningsgruppen. Dekaner informeras årligen.
Miljömål 10: Mängden avfall ska minska. Andelen sorterat avfall ska öka.	Campusavdelningen.	Årligen.

Miljömål 11: Vid alla upphandlingar ska krav på miljö- och sociala hänsyn ställas på leverantör, produkt eller tjänst där upphandlingens art motiverar detta.	Ansvarig upphandlare vid Ekonomiavdelningen tillsammans med projektgruppen i upphandlingen. IT-avdelningen (för upphandling av datorer).	Årligen.
Miljömål 12: Vid alla direktupphandlingar ska krav på miljö- och sociala hänsyn ställas på leverantör, produkt eller tjänst där upphandlingens art motiverar detta.	Samtliga som genomför en direktupphandling.	Årligen.
Miljömål 13: ORU:s lokalvård ska uppfylla kraven för Svanenmärkning eller motsvarande.	Campusavdelningen.	Årligen.

Förslag på aktiviteter	Tidsplan	Genomförare
<i>Upphandling och inköp</i>		
6.1 Informera om vikten av att ställa krav på miljö- och social hänsyn vid upphandling.	Löpande.	Upphandlingsansvarig vid ekonomiavdelningen, samt koordinator för hållbar utveckling.
6.2 Förtydliga avsnitt om miljö- och sociala hänsyn i "Anvisning för ifyllande av Beslutsdokument direktupphandling".	2020	Upphandlingsansvarig vid ekonomiavdelningen.
<i>Laboratorieverksamhet</i>		
6.3 Kartläggning av vilka rutiner som behövs för att: - säkerställa att kemikalier som köps in endast används inom universitetets verksamhet. - bedriva ett fortlöpande arbete med att identifiera områden där mängden kemikalier och mängden avfall som uppstår kan minskas. - minimera verksamhetens utsläpp av kemikalier till vatten, avlopp och luft.	2020	Laboratorieskyddsingenjör och samordningsgruppen.
6.4 Kartläggning av rutiner för systematiskt arbete med att identifiera farliga kemikalier som används idag inom utbildning och forskning och som kan fasas ut där det finns likvärdiga men bättre alternativ ur miljö- och hälsosynpunkt.	2020	Laboratorieskyddsingenjör och samordningsgruppen.

6.5 Kartläggning av tillvägagångssätt för att ta fram webbutbildningar i grundläggande laboratoriesäkerhet samt för introduktion till laboratoriearbete.	2020	Laboratorieskyddsingenjör och samordningsgruppen.
6.6 Ta fram webbutbildningar i grundläggande laboratoriesäkerhet samt för introduktion till laboratoriearbete.	2021	Laboratorieskyddsingenjör och samordningsgruppen.
6.7 Arbeta med att ersätta farliga kemikalier med mindre farliga/ofarliga kemikalier där det har identifierats som möjligt.	2022	Aktuella representanter inom samordningsgruppen.
<i>Evenemang</i>		
6.8 Ta fram checklista för hållbara evenemang.	2019	Koordinator för hållbar utveckling i samarbete med Evenemangsservice
6.9 Marknadsföra checklistan för hållbara evenemang för att öka intresset att följa den.	Löpande.	Evenemangssamordnare vid Kommunikation och samverkan.
6.10 Ta fram rutiner för uppföljning av checklistan för hållbara evenemang (gäller de evenemang som fått centralt stöd från evenemangsservice).	2020	Evenemangssamordnare vid Kommunikation och samverkan med stöd av Koordinator för hållbar utveckling.
<i>Lokalvård</i>		
6.11 Säkerställa att ORU fortsatt uppfyller kraven för Svanenmärkt lokalvård och upprätthåller certifieringen.	Löpande.	Campusavdelningen.
<i>Övrigt</i>		
6.12 Föra en dialog med de restauranger som serverar mat på Campusområdena för att uppmuntra till att: - Mat som är näringsriktig och klimatsmart serveras. - Mängden avfall som källsorteras ökar. - Mängden svinn minskar. - Minska användningen av engångsmaterial.	Löpande.	Campusavdelningen.

Målområde 7. Lika villkor

Vid Örebro universitet är alla människors lika värde och respekt mot varandra vägledande och universitetet arbetar aktivt med att skapa förutsättningar för att alla ska kunna arbeta och studera hos oss. Lyckas vi med detta skapar vi den mångfald som vi som universitet behöver för att kunna uppnå våra mål och vår vision.

Arbetet är lagstyrt genom diskrimineringslagen som säger att ingen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder ska diskrimineras eller trakasseras. Inte heller sexuella trakasserier får förekomma. Örebro universitet måste enligt lagen arbeta med att riskbedöma och förebygga diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier mot medarbetare och studenter samt hantera det om det ändå skulle uppstå. Detta arbete kallas aktiva åtgärder och är en naturlig del av det systematiska arbetsmiljöarbetet vid lärosätet.

Som statlig myndighet har Örebro universitet ett särskilt ansvar att utforma verksamhet, lokaler och information på ett sådant sätt att personer med funktionsnedsättning har hög tillgänglighet. Vid Örebro universitet bedrivs detta arbete utifrån universell design – design för alla – vilket innebär att verksamheten fungerar för alla åldrar och funktionsförmågor i olika situationer och varierande omständigheter.

Detta målområde bidrar framförallt till uppfyllandet av följande universitetsövergripande strategiska mål kopplade till visionen:

- Våra medarbetare speglar samhällets mångfald och vi har en hög andel internationellt rekryterade forskare och lärare.
- Arbetsmiljön präglas av ett aktivt medarbetarskap som bygger på höga ömsesidiga förväntningar mellan chefer och medarbetare.
- Vi lär över organisatoriska och professionella gränser.
- Vi är en trovärdig aktör som bidrar till samhällsdebatten.

Långsiktiga mål:

Vid ORU har alla lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Sammansättningen av studenter och medarbetare speglar det omgivande samhället.

Det är nolltolerans mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller repressalier.

På ORU finns en hög tillgänglighet till verksamhet, lokaler och information för alla oavsett funktionsnedsättning.

Mål	Ansvarig	Indikatorer/uppföljning
Antalet anmälningar om diskriminering och trakasserier ska minska genom att institutioner och avdelningar arbetar systematiskt och i samverkan med aktiva åtgärder enligt aktuell lagstiftning.	Prefekt och avdelningschefer.	Dokumenterat arbete med aktiva åtgärder.
ORU har en organisation som stöttar institutioner och avdelningar i att bedriva aktiva åtgärder som överensstämmer med aktuell lagstiftning och som är integrerat med det systematiska arbets- och studiemiljöarbetet.	Personalavdelningen och universitetskansliet	Organisation finns på plats. Checklistor, rutiner och styrdokument är integrerade.
ORU har ett samordnat arbete med tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.	Jämlikhetsutvecklare	Nätverk och aktiviteter inom nätverket.

Förslag på aktiviteter	Tidsplan	Genomförare
7.1 Skapa en organisation för aktiva åtgärder med tydligt ansvar och stödfunktioner.	2020	Personalavdelningen och Universitetskansliet.
7.2 Genomföra ett dokumenterat arbete med aktiva åtgärder.	2020	Avdelningschef och prefekt.
7.3 Ta fram handlingsplan för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning och genomföra aktiviteterna i den.	2019-2021	Berörda avdelningschefer.
7.4 Integrera diskrimineringslagens aktiva åtgärder i uppgiftsfördelningen för det systematiska arbetsmiljöarbetet genom att t.ex. uppdatera utbildningar, checklistor och styrdokument.	2020	Personalavdelningen och Universitetskansliet.
7.5 Lägga in riskanalysen i aktiva åtgärder i den universitetsgemensamma riskanalys som görs i verksamhetsplaneringsarbetet.	2019	Universitetskansliet.
7.6 Ta fram mallar och stöd för att genomföra aktiva åtgärder.	2019-2020	Personalavdelningen och Universitetskansliet.
7.7 Lägga in frågor om diskriminering och trakasserier i medarbetar- och studiemiljöenkäter.	2020-2022	Den som ansvarar för undersökningarna.
7.8 Uppdatera riktlinjer för diskriminering och kränkande särbehandling så att de innehåller riktlinjer för det förebyggande arbetet och så att de överensstämmer med ny lagstiftning.	2019-2020	Personalavdelningen och Universitetskansliet.
7.9 Ta fram en webbutbildning för all personal om lika villkor.	2019-2020	Jämlikhetsutvecklare samordnar.
7.10 Stärka informationen om lika villkor på Inforum och i olika utbildningar.	2019-2020	Personalavdelningen och Universitetskansliet.
7.11 Delta i det nationella samverkans- och forskningsprogrammet om genusbaserad utsatthet och sexuella trakasserier för ökad kunskap och konkreta aktiviteter.	2020-2022	Jämlikhetsutvecklare samordnar.
7.12 Anordna Lika villkors- och jämställdhetskollegium för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte för all personal.	2019-2022	Jämlikhetsutvecklare samordnar.

Målområde 8. Jämställdhetsintegrering

Jämställdhet är jämlikhet mellan män och kvinnor och den kanske mest kända lika villkors-frågan. Det övergripande målet är att kvinnor och män ska ha samma makt att utforma samhället och sina liv. Jämställdhetsarbetet vid Örebro universitet drivs med ett intersektionellt perspektiv där även andra maktordningar vägs in som till exempel ålder, funktionsnedsättning och etniskt ursprung.

Jämställdhetsarbetet är en prioriterad fråga för Örebro universitet. Universitetet ska som myndighet, utbildningsanordnare, forskningsorganisation samt arbetsgivare utforma verksamheten så att den bidrar till att de sex jämställdhetspolitiska målen uppnås.

I jämställdhetsarbetet använder universitetet jämställdhetsintegrering som strategi. Det innebär att jämställdhetsperspektivet inkluderas i alla verksamhetsområden, i allt beslutfattande, planering och utförande av verksamheten. Universitetet synliggör förhållanden och villkor för kvinnor och män samt analyserar hur beslut och förslag faller ut för män och kvinnor både som grupp och som individer.

Under 2017-2019 har Örebro universitet och de andra lärosätena haft ett speciellt regeringsuppdrag att jämställdhetsintegrera hela verksamheten: utbildning, forskning och alla lednings- och stödprocesser. Jämställdhet inom utbildning och forskning behandlas i detta dokument inom målområde 1 och 2.

Detta målområde bidrar framförallt till uppfyllandet av följande universitetsövergripande strategiska mål kopplade till visionen:

- Våra medarbetare speglar samhällets mångfald och vi har en hög andel internationellt rekryterade forskare och lärare.
- Arbetsmiljön präglas av ett aktivt medarbetarskap som bygger på höga ömsesidiga förväntningar mellan chefer och medarbetare.
- Vi lär över organisatoriska och professionella gränser.
- Vi är en trovärdig aktör som bidrar till samhällsdebatten.

Långsiktigt mål:

Alla lednings- och stödprocesser vid ORU ska vara jämställdhetsintegrerade.

Mål	Ansvarig	Indikatorer/uppföljning
Rutiner och förhållningssätt inom ledarskap, rekrytering och arbetsmiljö genomsyras av jämställdhet.	Personalavdelningen och Universitetskansliet.	Jämställdhetsintegrerade processer.

Förslag på aktiviteter	Tidsplan	Genomförare
8.1 Sätta upp mål, organisation, aktiviteter och budget för jämställdhetsintegreringsarbetet för sina egna verksamheter.	2019-2022	Avdelningschef och prefekt.
8.2 Ge metod- och kunskapsstöd i jämställdhetsintegreringsarbetet samt omvärldsbevaka.	2019-2020	Jämlikhetsutvecklare.
8.3 Genomföra aktiviteter som beslutats inom den handlingsplan som tagits fram för regeringsuppdraget.	2019-2021	Jämlikhetsutvecklare samordnar, många olika ansvarar för aktiviteterna i planen. Pro-rektor ytterst ansvarig.
8.4 Slutrapportera och följa upp regeringsuppdrag.	2020	Jämlikhetsutvecklare och pro-rektor.
8.5 Förmedla kunskap om jämställdhetsintegrering via befintliga kanaler såsom Inforum, aulamöten och introduktionsutbildningar.	2019-2022	Jämlikhetsutvecklare.
8.6 Integrera jämställdhetsperspektivet i allt HR-arbete: arbetsmiljö, chefs- och ledarskapsutbildningar och rekrytering.	2019-2022	Personalavdelningen.
8.7 Integrera jämställdhetsperspektivet i allt arbete med studenter: studiemiljö, inflytande och rekrytering.	2019-2022	Alla ansvariga i sina respektive verksamheter.
8.8 Delta i Horisont 2020-project ACT om jämställdhetsintegrering i forsknings- och högre utbildningsorganisationer.	2020-2022	Jämlikhetsutvecklare samordnar. Ledningsstab/jämlikhetsutvecklare deltar i grupp om jämställd budgetering och JPS deltar i grupp om förändringsledning.

Målområde 9. Ledningssystem

Örebro universitet omfattas av förordning SFS 2009:907 om miljöledning i statliga myndigheter vilket innebär att universitetet ska införa och utveckla miljöledningssystem och varje år följa upp och redovisa resultat av arbetet. Arbetet omfattar:

- En miljöutredning för att fastställa organisationens betydande miljöpåverkan (genomförs vart femte år).
- En miljöpolicy, som beskriver organisationens viljeinriktning i miljöarbetet, och miljömål, som beskriver vad organisationen ska uppnå med sitt miljöarbete.
- En handlingsplan för att tydliggöra hur miljömålen ska nås.
- Årliga miljörevisioner för att kontrollera hur miljöledningssystemet fungerar samt att miljöregler och andra styrande dokument för myndighetens miljöledning och miljöarbete följs. Resultatet av revisionen redovisas för organisationens ledning och används för att förbättra systemet.
- Resultatet av miljöledningsarbetet redovisas årligen till det departement myndigheten tillhör och till Naturvårdsverket.

Örebro universitet har betydande miljöpåverkan och bör enligt förordningen certifiera sin verksamhet enligt ISO 14001 eller registrera verksamheten enligt EMAS.

Långsiktigt mål:

ORU ska ha ett ledningssystem som uppfyller kraven i förordningen om miljöledning i statliga myndigheter (2009:907).

Mål	Ansvarig	Indikatorer/ uppföljning
ORU har mätbara mål för hållbar utveckling, som uppdateras minst vart tredje år.	Rektor är ansvarig för, och beslutar om, miljöledningssystemet inom Örebro universitet. Det övergripande miljöarbetet samordnas av koordinator för hållbar utveckling. Samtliga verksamhetsområden ansvarar själva för att lagar och regler efterföljs.	En årlig uppföljning rapporteras till Naturvårdsverket.
ORU har en handlingsplan för att nå målen för hållbar utveckling och där ansvarsfördelningen tydliggörs.		
ORU har en aktuell miljöutredning som uppdateras vid väsentliga förändringar i verksamheten eller minst vart femte år.		
ORU genomför årligen interna miljörevisioner.		
ORU:s miljöledningssystem är integrerat i verksamheten, vilket innebär att roller, ansvar och arbetsuppgifter inom miljöarbetet beskrivs i befintliga besluts- och arbetsordningar.		

Aktiviteter	Tidsplan	Genomförare
9.1 Genomföra miljöutredning (genomförs av konsult). Miljöutredningen ska innehålla en laglista.	Klart 2020	Koordinator för hållbar utveckling.
9.2 Utveckla en organisation för miljöarbetet, med definierade roller och tydlig ansvarsfördelning.	2020-2021	Koordinator för hållbar utveckling.
9.3 Ta fram rutiner för genomförande av årliga interna miljörevisioner.	2020-2021	Koordinator för hållbar utveckling.